

Ankenævnet for Forsikring

Den 28. juni 2023 blev i sag nr. 99345:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallevej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskema af 8/2 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Danica Pension har valgt at hæve garantibetalingen på ovennævnte pension/livrente fra pt. 0,1 % til 0,5 % med virkning fra 1. januar 2023.

Aftalen har kørt i mange år, og har ikke været ændret på noget tidspunkt.

Danica Pension har overtaget aftalen SEB Pension som før da overtog den fra Codan. Danica tilbyder ikke denne ordning selv, og har lukket for indbetaling og nye aftaler. Jeg opfatter Danica Pensions tiltag som et forsøg på at presse mig over i en for Danica Pension mere lukrativ ordning.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg ønsker at opnå en rimelig pris for garantien."

I brev af 6/3 2023 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagen omhandler klagerens utilfredshed over den varslede prisstigning på garantien tilknyttet Danica Pension '*Tidspension*'.

Af de grunde der er anført nedenfor, er det Danica Pensions synspunkt, at prisen på garantien kan ændres ved anmeldelse af ny sats til Finanstilsynet, og at prisstigningen afspejler de stigende priser for afdækning af de tab, som Danica Pension oplever i tilfælde af aktualisering af garantiforpligtelsen. Endelig er det Danica Pensions synspunkt, at prisændringen skyldes, at prisen reelt har været for lav de foregående år, hvilket næppe kan være et klagepunkt i sig selv.

Sagsfremstilling og hovedsynspunkter

Klageren har en 'Tidspension' med tilknyttet garanti, der blev overflyttet til Danica Pension i forbindelse med fusionen med SEB tilbage i 2019. Aftalegrundlaget for klagerens 'Tidspension' efter fusionen fremlægges som **Bilag A**.

Som det fremgår af aftalegrundlaget, er betaling for garanti, forsikringsdækninger og omkostninger aldrig garanterede. Det fremgår eksempelvis (Bilag A, side 5):

'Garantien koster 0,1 procent af Pensionskontoen om året. Prisen kan ændres, hvis vi anmelder en ny sats til Finanstilsynet.'

Den ikke-garanterede pris for garantien har således i de forgange år udgjort 0,1 procent af Pensionskontoen.

I november 2022 varslede Danica Pension imidlertid en prisstigning (efter anmeldelse til Finanstilsynet) for den tilknyttede garanti på klagerens 'Tidspension', jf. **bilag B**, for at sikre en bedre balance mellem indtægterne og udgifterne til de kunder, der har tilkøbt garantien. Det fremgår videre af skrivelsen, at det anbefales, at garantien bibeholdes, om end klageren har mulighed for at frakøbe garantien.

Baggrunden for prisstigningen er, at prisen for garantien reelt har været for lav i de foregående år, eftersom prisen for garantien blandt andet skal understøtte Danica Pensions opkøb af finansielle derivater til afdækning af Danica Pensions tab, hvis garantiforpligtelserne aktualiseres. Den ændrede pris for garantien på 'Tidspension' afspejler således først og fremmest, at Danica Pensions udgifter til disse finansielle derivater generelt er høje, fordi garantien på 'Tidspension' er omfattende og kan udløse betydelige garantibetalinger. Men den ændrede pris er også en konsekvens af udviklingen på de finansielle markeder de senere år, hvor store rentestigninger og tab på aktier har drevet priserne i vejret.

Det er ikke, som anført af klageren, relevant at holde prisændringen op mod de historiske afkast. Prisændringen skal i stedet holdes op med den beregnede risiko for fremtidige negative afkast, som de finansielle derivater skal afdække.

Klagerens garanti sikrer, at Danica Pension som minimum skal overføre et samlet afkast fra klagerens bufferkonto til pensionskontoen inden for et kalenderår på nul procent efter pensionsafkastskat. Garantien blev ikke relevant for klagerens ordning for 2022, men det kan ske for 2023, hvis afkastet udvikler sig negativt. Det er imidlertid ikke korrekt, at garantien ikke blev aktualiseret for andre kunder – det kunne eksempelvis være kunder, der havde nytegnet eller forhøjet 'Tidspension'-depotet i 2018 eller 2022 (eller andre år med store tab).

Der henvises til Danica Pensions klagesvar af 19. december 2022 i sin helhed (der er vedlagt klageskemaet påført klagerens håndpåtegninger), der også indeholder en korrekt talopstilling af den positive tilskrivning i hele perioden på klagerens bufferkonto (i maskinprint).

At klageren reelt har fået sin garanti for billigt i de forgange år, kan næppe være et klagepunkt fra klagerens side. Men den prisændring, der blev varslet i november 2022 (bilag B) i overensstem-

melse med aftalegrundlaget, er således udtryk for en balancering af indtægter og udgifter forbundet med at afdække tabsrisikoen på garantien.

På denne baggrund gøres det sammenfattende gældende, at Danica Pension med rette har justeret prisen på den tilkoblede garanti på klagerens '*Tidspension*', hvorfor klagen følgelig skal afvises."

Klageren har i brev af 27/3 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Da jeg ikke har indsigt i arbejdsgang og forretnings plan for Danica Pension, kan jeg ikke argumentere mod Danicas forklaringer omkring risikoafdækning og hvem der foretager denne.

Jeg har dog nogle generelle betragtninger, jeg gerne vil fremføre:

Ifølge Danicas forklaringer har der været en række gyldne år hvor garantibetalingen må have givet et afkast, uden det har medført en nedsættelse af garantibetalingen.

Jeg kan forstå at afdækningen af garantien forestås af Danica selv. Er denne afdækning sket på en optimal måde og til en pris der er til fordel for pensionskunden eller Danica Pension.

Da pensionsordningen blev aftalt med oprindeligt Codan Pension, blev den månedlige udbetaling reduceret fordi jeg ønskede en livrente. Jeg fik det indtryk, at det ikke kun var et spørgsmål om antal forventede fremtidige udbetalinger, men også at investeringen af pensionsformuen skulle ske på en mere 'konservativ' måde. Hvis min opfattelse er rigtig, har jeg altså allerede løbende 'betalt' en form for garantipræmie, i form af et lavere afkast.

Jeg fastholder således min anke og ser frem til Deres afgørelse. Jeg vedlægger til orientering et uddrag af en artikel i JP Finans d. 24. november 2022."

Nævnets sekretariat har den 26/4 2023 i mail til selskabet bl.a. anført:

"Vi skal under henvisning til selskabets svarbrev af 6/3 2023 spørge, om selskabet med konkrete tal kan redegøre nærmere for,

- dels at prisstigningen afspejler de stigende priser for afdækning af de tab, som Danica Pension oplever i tilfælde af aktualisering af garantiforpligtelsen
- dels at prisændringen skyldes, at prisen reelt har været for lav de foregående år."

Hertil har selskabet i brev af 25/5 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Ad 1) Prisjusteringen afspejler de stigende priser for afdækning af de tab, som Danica Pension oplever ved aktualisering af garantiforpligtelsen

Danica Pension har redegjort for den ændrede garantibetaling i forbindelse med anmeldelsen til Finanstilsynet. Den del af anmeldelsen der indeholder redegørelsen for den ændrede garantibetaling, er ikke offentlig tilgængelig, og bliver ikke fremlagt under nærværende sag.

Til brug for Ankenævnets vurdering af spørgsmålet gengives imidlertid et uddrag af redegørelsen nedenfor:

'Den budgetterede udgift til de finansielle instrumenter udgør knap 90 mio. kr. i 2023, mens de forventede garantibetalinger kun udgør ca. 15 mio. kr. opgjort med den hidtidige garantibetaling på 0,1 % og en opsparing i bestanden på ca. 15 mia. kr. Som følge heraf øges garantibetalingen til 0,5 % med henblik på at sikre bedre balance mellem indtægter og udgifter på kunder i Tidspension med garanti.'

Danica Pension anser herefter spørgsmålet for udtømmende besvaret.

Ad 2) Prisjusteringen skyldes, at prisen reelt har været for lav de foregående år

Danica Pension kan oplyse, at garantibetalingen har udgjort 0,1 % siden SEB Pensions lancering af Tidspension med garanti. I forbindelse med Danicas overtagelse af SEB Pension i 2018 blev der imidlertid konstateret et behov for at styrke hensættelserne vedrørende garantierne i Tidspension med 370 mio. kr.

Dette fremgår eksempelvis af uddrag fra halvårsrapport 2018 for Danica Pensionsforsikring (det tidligere SEB Pension):

'Forsikringsresultatet af markedsrenteprodukter udgjorde -376 mio. kr. Resultatet er væsentligt påvirket af hensættelser på 370 mio. kr. til garantier tilknyttet Tidspension.'

Denne hensættelse er netop et udtryk for, at garantibetalingen på 0,1 % tidligere har været for lav. Danica Pension anser herefter spørgsmålet for udtømmende besvaret.

Afsluttende bemærkninger

Det er vanskeligt at sammenligne garantipriser på tværs af pensionsprodukter, da garantierne og produkternes virkemåde er meget forskellige, og afhænger af en flæthed af bagvedliggende faktorer.

Til sammenligning udgør garantipriserne for det traditionelle produkt som hovedregel 0,6-1,0 %, mens garantiprisen eksempelvis udgør 0,25 % på Danica Balance (hvor garantien er mindre omfattende end på Tidspension). Dette understøtter også, at garantiprisen på 0,5 % i Tidspension er markedskonform og afbalanceret."

Klageren har i brev af 28/5 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Det er grundlæggende ikke tilfredsstillende, hvis ikke Ankenævnet har adgang til alle relevante data.

DP skiver i en 'Dækningsoversigt' dateret 1. april 2019, udsendt i forbindelse med DP's overtagelse af SEB Pension: **'Garantien koster 0,1 procent af pensionskontoen om året. Prisen kan ændres hvis vi anmelder en ny sats til Finanstilsynet.'**

Formuleringen antyder, - måske lidt vel kækt, at en ændring skal anmeldes til Finanstilsynet og ikke om der er særlige krav til denne anmeldelse.

Ankenævnet for Forsikring

5.

99345

Jeg har stillet mig tvivlende overfor at prisen har været for lav de foregående år. DP skriver at man i forbindelse med overtagelsen i 2018 konstaterede at hensættelserne vedr. garantierne i Tids-pension skulle styrkes med 370 mio. kr.

Nødvendigheden af at styrke hensættelserne, må have været DP bekendt i forbindelse med overtagelsen af ordningen fra SEB Pension, og således have medført en reduktion i prisen for overtage-lsen.

Ses der alene på udviklingen af min pensionskonto siden 31. december 2016:

(1.000 kr.)	31-12-16	31-12-17	31-12-18	31-12-19	31-12-20	31-12-21	31-12-22	26-05-23
P konto	1.881	1.856	1.800	1.755	1.693	1.666	1.604	1.566
Bufferkonto	308	261	123	255	263	305	52	73
Udvikling i								
Bufferkonto		-15%	-53%	107%	3%	16%	-83%	40%

indikerer oversigten at hensættelserne i 2018 må være reduceret betydeligt efterfølgende, idet min bufferkonto allerede i 2019 var steget med 107 %.

Generelt er det svært for mig at vurdere beløbsstørrelser og baggrunden herfor.

F.eks. når der anføres Tidspension, er det så kun for pensionskonti med samme garantidækning som i mit tilfælde, eller dækker det over konti med forskellige former for garanti.

Hvis dette er sidste er tilfældet er det afgørende for en vurdering af beløbene til afdækning hvor stor porteføljen er på de forskellige typer.

Jeg er ikke bekendt med hvilke myndighedskrav der måtte være til afdækningen af risiko. Ses kon-tiene f.eks. under et? - eller opdeles de i kategorier efter f.eks. bufferkontoens størrelse i forhold til pensionssaldoen. Dette vil have afgørende indflydelse på forholdene omkring min konto.

Der har *aldrig* været behov for at 'trække' på en garanti i forbindelse med min ordning, og den hidtil opkrævede præmie har således været en direkte indtægt for DP.

Beløbene for 2023 angiver at pensionssaldoen er faldet med 16.188 kr. - efter der er udbetalt i alt 56.396 kr. - altså en tilvækst på bufferkontoen på kr. 40.208 kr.

Overordnet må jeg acceptere, at risikoen set fra Danica Pensions side bl.a. afhænger af den gene-relle udvikling på finansmarkedet. Et parameter der også har en afgørende indflydelse på garanti-præmie og afkast er den risikovillighed hvor med der investeres. Jo kortere horisont jo større mu-lighed vil der være for at blive 'fanget' af en uheldig udvikling. Ved en lang investeringshorisont, hvilket der må være når der som her er tale om en Livrentekonto, vil et dårligt år være mindre fa-talt, og kunne udlignes efterfølgende år."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af brev af marts 2019 fra selskabet til klageren frem-går bl.a.:

"Nu har vi flyttet administrationen af din pension til Danica Pension

Vi har tidligere skrevet til dig og informeret dig om, at administrationen af din pensionsordning ville blive flyttet til Danica Pension i første halvdel af 2019, og hvad det betyder for dig. Nu har vi flyttet administrationen af din pensionsordning, og du får derfor her

- * et kort overblik (resume) over din pensionsordning
- * en dækningsoversigt, der uddybende beskriver, hvad pensionsordningen indeholder"

Af dækningsoversigt af 1/4 2019 fremgår bl.a.:

"Sådan investerer vi din pensionsordning

Tidspensions to konti

Pensionskontoen er den konto, der bestemmer udbetalingerne, når du går på pension, og den konto, hvor dine indbetalinger til pensionen sættes ind. Forrentningen af Pensionskontoen kommer fra Bufferkontoen. Bufferkontoen er den konto, hvor investeringsafkastet af din opsparing sættes ind.

Fastsættelse af afkast

En del af din opsparing investeres i fonden Tidspension, som vores økonomer og investeringseksperter sammensætter og overvåger. På resten af din opsparing får du en fastsat rente, som er baseret på et obligationsindeks, vi har valgt. Jo kortere tid, du har, til du skal have din pension udbetalt, og jo kortere periode, du skal have udbetalt din pension, jo større andel af din opsparing får den fastsatte rente.

Sådan bliver din Pensionskonto forrentet

Hver måned overfører vi et beløb fra din Bufferkonto til din Pensionskonto. Beløbet svarer til den forud fastsatte rente af din Pensionskonto samt en andel af Bufferkontoen. Da dit samlede afkast kan være positivt eller negativt, kan den samlede overførsel være positiv eller negativ. Hele Bufferkontoen vil blive overført til Pensionskontoen, når aftalen ophører.

Garanti mod negativ forrentning af Pensionskonto

Du har en garanti, der sikrer, at den samlede overførsel til din Pensionskonto inden for et kalenderår minimum er 0 procent efter pensionsafkastskat. Det er dels os og dels din Bufferkonto, som betaler det eventuelle negative beløb, som vi ikke kan overføre fra Bufferkontoen til Pensionskontoen på grund af denne garanti. Jo tættere, du er på pension, jo større andel af garantioverførslen betaler vi. Selvom du har en garanti, kan værdien af din Pensionskonto godt falde i et kalenderår på grund af betaling for forsikringsdækninger, omkostninger, betaling for garantien samt udbetalinger.

Garantien koster 0,1 procent af Pensionskontoen om året. Prisen kan ændres, hvis vi anmelder en ny sats til Finanstilsynet.

Fastsættelse af udbetalinger fra din Tidspension

Når du går på pension, er det værdien af din Pensionskonto, der bestemmer, hvor meget du vil få udbetalt. Vi beregner det første års udbetalinger ud fra værdien af Pensionskontoen og ud fra Danica Pensions beregningsgrundlag herfor på pensionstidspunktet. Vi regulerer din udbetaling en gang om året på baggrund af udviklingen i Pensionskontoen.

Med garantien har du sikret, at vi, når du går på pension, beregner en garanteret mindeudbetaling ud fra vores beregningsgrundlag på pensionstidspunktet.

Betingelser for fordeling af overskud og underskud i Tidspension

Du kan læse mere i 'Betingelser for fordeling af overskud og underskud i Tidspension', som du finder i netpension under 'Betingelser'.

Ændring af Tidspensionsaftalen

Der sker ingen ændring i størrelsen af din Pensionskonto og Bufferkonto, hvis du vælger at forkorte eller forlænge udbetalingen af din pension. Vi tager dog hensyn til dit nye pensionstidspunkt og/eller udbetalingsperiode, når vi investerer din opsparing.

Hvis du vælger at få udbetalt din pension før det aftalte pensionstidspunkt, vil du få udbetalt værdien af din Pensionskonto +/- din Bufferkonto – som kan være positiv eller negativ – og fratrullet et administrationsgebyr. Størrelsen af administrationsgebyret er anmeldt til Finanstilsynet. Det vil sige, at vi har ret til at ændre gebyrets størrelse. Hvis du har haft fradrag for dine indbetalinger til pensionsordningen, så vil du også skulle betale en afgift til staten, når du får udbetalt din pensionsordning før det aftalte pensionstidspunkt."

Af brev fra november 2022 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Prisen på din garanti i Tidspension stiger

Vi skriver til dig, fordi du har en garanti knyttet til din pensionsopsparing i Tidspension, som sikrer, at den årlige forrentning af din Pensionskonto aldrig bliver negativ. Du er også garanteret en minimumsudbetaling, når du går på pension.

Fra den 1. januar 2023 hæver vi prisen på din garanti fra 0,1 til 0,5 procent af Pensionskontoen om året. Vi trækker løbende prisen på garantien fra værdien af din Pensionskonto, så du skal ikke indbetale mere.

Årsagen til prisstigningen er, at vi gerne vil sikre, at der kommer bedre balance mellem vores indtægter og udgifter til de af vores kunder, der har tilkøbt garantien i Tidspension.

Den nye pris træder automatisk i kraft – og du behøver ikke gøre noget.

Vi anbefaler, at du beholder din garanti i Tidspension

Selvom prisen på din garanti stiger, anbefaler vi fortsat, at du beholder din garanti, da den sikrer din pensionsopsparing og betyder, at du får en minimumsudbetaling, når du går på pension. Hvis du er i tvivl, om du stadig har det rigtige opsparingsprodukt, er du velkommen til at kontakte os. Så kan vi fortælle dig om de andre muligheder, du har."

Klageren har i brev af 27/11 2022 til selskabet bl.a. anført:

"Vedr. Prisen på garanti i Tidspension - Forsikringsnr. ...

Jeg skal herved **klage** over størrelsen på den varslede stigning fra 0,1 % til 0,5 % pr. 1. januar 2023.

Ankenævnet for Forsikring

8.

99345

De angiver som grund til den varslede stigning, at Danica Pension ønsker en bedre balance mellem indtægter og udgifter på kunder tilknyttet garantien i Tidspension.

Jeg har haft denne garanti i mange år. Pensionen blev oprettet oprindeligt i Codan Pension, senere blev den overtaget af SEB Pension for senest i 2019 at blive overtaget af Danica Pension.

Garantiprovisionen er, til trods for diverse kriser i de forløbne år, aldrig blevet reguleret, hvilket jeg tager som udtryk for at den *ikke* har været en belastning for hverken Codan Pension eller SEB Pension, og som jeg tvivler på den skal have været for Danica Pension.

Når jeg ser på udviklingen af min Pensionssaldo de sidste 12 måneder, tegner der sig følgende billede:

	Pensions-konto	Netto bevægelse	Udbetalt beløb	Reel Tilvækst
31-10-21	1.669.107			
30-11-21	1.667.369	-1.738	-10.787	9.049
31-12-21	1.666.278	-1.091	-11.123	10.032
31-01-22	1.662.917	-3.361	-11.123	7.762
28-02-22	1.658.411	-4.506	-11.123	6.617
31-03-22	1.654.133	-4.278	-11.123	6.845
30-04-22	1.649.187	-4.946	-11.123	6.177
31-05-22	1.638.063	-11.124	-11.123	-1
30-06-22	1.637.673	-390	-11.123	10.733
31-07-22	1.626.549	-11.124	-11.123	-1
31-08-22	1.622.319	-4.230	-11.123	6.893
30-09-22	1.621.410	-909	-11.123	10.214
31-10-22	1.610.286	-11.124	-11.123	-1
		-58.821		74.319

Der er således 3 måneder hvor forrentningen af pensionskontoen kun dækkede det udbetalte beløb. Da garantien er formuleret således, at den træder i kraft hvis der inden for et kalenderår ikke er et positivt afkast af pensionskontoen, har garantien ikke været anvendt.

Når De skriver i Deres begrundelse for den varslede stigning, at den skal sikre en bedre balance mellem indtægter og udgifter, er det svært at se hvor Deres udgifter til garantien skulle opstå.

Jeg hører gerne Deres kommentarer til ovennævnte, idet jeg forbeholder mig retten til at indbringe sagen for Finanstilsynet og Ankenævn for Forsikring."

I brev af 19/12 2022 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Prisstigningen på garantien tilknyttet din Tidspension

Tak for din henvendelse fra den 27. november 2022.

Jeg medgiver, at en stigning fra 0,1 procent til 0,5 procent kan virke voldsom, men den skal ses i lyset af, at prisen burde have været hævet løbende. Prisstigningen er således et udtryk for, at prisen reelt har været for lav i de foregående år.

Ankenævnet for Forsikring

9.

99345

Betaling for garanti, forsikringsdækninger og omkostninger er aldrig garanterede. Af dækningsoversigten fra marts 2019, som vi sendte til dig i e-Boks, efter at vi havde flyttet administrationen af din pension til Danica Pension, fremgår det på side 3, at prisen for garantien kan ændres: *'Garantien koster 0,1 procent af Pensionskontoen om året. Prisen kan ændres, hvis vi anmelder en ny sats til Finanstilsynet.'*

Baggrunden for den højere pris for garantien er, at Danica Pension tilkøber finansielle instrumenter (derivater), der afdækker dele af de tab, som Danica Pension vil opleve, hvis garantiforpligtelserne aktualiseres. Den højere pris for garantien afspejler først og fremmest, at Danicas udgifter til disse derivater generelt er ret høje, hvilket skyldes, at garantien på Tidspension er meget stærk og kan udløse betydelige garantibetalinger. Men den højere pris er også en konsekvens af markedsudviklingen det seneste år, hvor markante rentestigninger og store tab på aktier har bevirket, disse derivater er blevet endnu dyrere.

Du har en garanti, der sikrer, at vi som minimum skal overføre et samlet afkast fra din bufferkonto til din pensionskonto inden for et kalenderår på nul procent efter pensionsafkastskat.

Det er korrekt, at garantien ikke kommer i spil i år på din ordning, det kan dog ske til næste år, hvis afkastet skulle blive negativt.

Udviklingen af din Pensionskonto

Vi har set på det skema, du har sendt med til os, og der er desværre fejl i det. Jeg sender dig derfor de korrekte tal, hvor du kan se at i højre kolonne, at der har været positiv tilskrivning i hele perioden på din Bufferkonto.

Dato	Pensionskonto	Netto bevægelse	Udbetalt	Tilvækst
01-11-2021	1669107			
01-12-2021	1667369	-1738	-10787	9049
01-01-2022	1666276	-1093	-11123	10030
01-02-2022	1662917	-3359	-11123	7764
01-03-2022	1658411	-4506	-11123	6617
01-04-2022	1654133	-4278	-11123	6845
01-05-2022	1649187	-4946	-11123	6177
01-06-2022	1644017	-5170	-11123	5953
01-07-2022	1637673	-6344	-11123	4779
01-08-2022	1633443	-4230	-11123	6893
01-09-2022	1628625	-4818	-11123	6305
01-10-2022	1621410	-7215	-11123	3908
01-11-2022	1615787	-5623	-11123	5500
		-53320		79820

Af brev af 5/1 2023 fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

10.

99345

"Først vil jeg beklage at der i min opgørelse havde indsneget sig nogle fejl. Til alt held var det ikke fejl der påvirkede hverken forståelsen eller konklusionen. Garantien havde ikke været i spil i den forløbne del af 2022. Et år der med historiske briller må siges at have været et endog meget dårligt år.

Du skriver at prisen har været for lav ikke kun i 2022 men også i årene op til. I min gennemgang af afkastet de seneste år, kan jeg ikke se at garantien nogensinde har været i spil. Det virker derfor lidt
besynderligt at omkostninger fra før 2022 skulle kunne være med til at retfærdiggøre den varslede stigning.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pensionssaldo	1.880.826	1.856.308	1.799.550	1.754.696	1.692.708	1.666.278	1.603.999
Bufferkonto	308.383	260.814	122.870	254.695	262.724	305.275	52.189

I en artikel i JP. Finans d. 5. januar 2023 fremgår det at kunderne i Danica Pension blev ramt af de største tab i 2022, men at Investeringsdirektør Poul Kobberup forventer at de relativt store tab hurtigt bliver tjent hjem igen. Det lyder jo lovende, men harmonerer ikke med særligt godt med den varslede stigning.

Jeg beder dig derfor konkretisere begrundelserne for stigningen, samt hvornår garantien har været i bragt i anvendelse."

Selskabet har i mail af 10/1 2023 til klageren bl.a. anført:

"Vores investeringsdirektør lover ikke – og kan ikke love – positive investeringsafkast i 2023.

Det er ikke de historiske afkast, men den beregnede risiko for fremtidige negative afkast, som Danica Pension køber finansielle instrumenter (derivater) for at udligne. Prisen herfor kan jeg ikke konkretisere for dig, men den er tættere på de 0,5 end de 0,1 % i tarifprisen.

Garantien kan have været i spil for kunder, der f.eks. har nytegnet eller forhøjet deres Tidspensionsdepot i 2018 eller 2022 (eller andre år med store tab). Den er jf. dit skema ikke realiseret for dit eget vedkommende i perioden 2016-2022. På den anden side vil et samlet negativt investeringsafkast i 2023 på linje med det fra 2022 formentlig aktivere garantien, da der ikke er meget beskyttelse på din nuværende Bufferkonto.

Situationen kan sammenlignes med, at en brandforsikring for et hus er blevet opkrævet med 100 kr. i årevis, før forsikringsselskabet indser, at risikoen reelt modsvarer en pris på 1.000 kr. Her vil forsikringsselskabet ikke acceptere en – ganske vist forståelig – protest, der baseres på synspunktet *'Hvordan kan I sætte prisen 900 % op, når huset ikke er brændt?'* "

Af en udskrift af en artikel fra JP Finans af 24/11 2022 fremlagt af klageren fremgår bl.a.:

"Tusinder af kunder kan se frem til at betale 400 pct. mere om året for at lade Danica Pension forvalte deres pensionsopsparing. Det fremgår af et kundebrev fra pensionsselskabet til kunderne, som Finans er i besiddelse af.

Det er kunder, som sparer op til alderdommen via produktet Tidspension, der rammes af den voldsomme prisstigning, og som en pensionsekspert har svært ved at forstå rimeligheden af.

'Det virker, som om Danica Pension forsøger at presse kunderne ud af dette ellers udmærkede produkt. Det er nogle kunder, som ikke rigtig betyder noget for selskabet', siger Jørgen Svendsen, aktuar og adm. direktør i pensionsmæglerselskabet AFPR.

Han vurderer, at Danica hellere vil have kunderne over i produktet Danica Balance, som er et moderne markedsrenteprodukt, som stort set alle nye kunder sparer op til pensionisttilværelsen i. Her bærer kunderne selv tabet, hvis aktie- og obligationsmarkederne taber pusten.

Prisstigningen svarer til, at en kunde med en opsparing på 3 mio. kr. skal betale 15.000 kr. i stedet for som hidtil 3.000 kr. for den garanti, som er tilknyttet produktet Tidspension. Garantien betyder, at den årlige forrentning af pensionsopsparingen aldrig bliver negativ.

En anden pensionsekspert undrer sig over, at Danica Pension, som ejes af Danske Bank, finder det nødvendigt at hæve prisen med 400 pct.

'Det lyder som en voldsom prisstigning. Den 'rigtige' pris kan ikke være 0,1 pct. i dag, og 0,5 i morgen (efter nytår, red.), så selve stigningstaksten under mig', siger Søren Andersen, aktuar og adm. direktør i pensionsmæglerselskabet FPension.

...

Produktet er ifølge eksperten skruet sådan sammen, at kunderne har to konti hos Danica Pension. Pensionsindbetalingerne ryger ind på en pensionskonto, mens afkastet fra opsparingen ryger ind på en bufferkonto. Hver måned overfører Danica Pension en andel af afkastet fra bufferkontoen til pensionskontoen, mens det overskydende afkast bliver stående på bufferkontoen og fungerer som en slags stødpude i tilfælde af en periode med negativt afkast fra investeringsmarkederne.

Meningen med Tidspension er, at kunderne oplever et mere jævnt afkast over en opsparingsperiode, fordi negative afkast kan modregnes i tidligere års positive afkast, som er blevet stående på bufferkontoen.

'Det er en god blanding mellem den traditionelle, garanterede opsparing og den moderne markedsbaserede opsparing. Især i en tid som denne, hvor markederne generelt er faldet i værdi i år', siger Søren Andersen.

Danica Pension har lukket for nye kunder, som ønsker at spare op til alderdommen via produktet, ligesom eksisterende kunder har fået at vide, at de ikke kan indbetale flere penge på Tidspension, som er tilknyttet en garanti.

Pensionselskabet ønsker ikke at stille op til interview og svare på, hvorfor man har hævet prisen med 400 pct. Dermed har det heller ikke været muligt at finde ud af, om prisstigningen skyldes, at Danica Pension forsøger at presse kunderne ud af produktet.

Pensionsekspert Jørgen Svendsen kalder det for en 'uheldig situation' for de tilbageværende kunder.

'Det er rigtigt, at prisen for at stille en garanti til rådighed for kunderne med Tidspension er blevet dyrere for Danica, men det er jo ikke blevet 400 pct. dyrere. Nu sætter Danica kunderne i en situation, hvor de nærmest er stavnsbundne, fordi de skal dække underskuddet på bufferkontoen, hvis de skifter pensionselskab eller produkt', siger Jørgen Svendsen og kommer med en klar opfordring til Danica Pension.

'Pensionselskabet burde erkende, at produktet støver til, fordi det ikke får tilført nye kunder, og give eksisterende kunder mulighed for et godt omvalg (komme ud af produktet uden tab, red.), så de kan komme over i det moderne markedsrenteprodukt uden tab', siger Jørgen Svendsen.

Det har Danica Pension heller ikke ønsket at forholde sig til. Selskabet henviser til udmeldingen i brevet til kunderne, hvoraf det fremgår, at det er for at sikre en bedre balance mellem indtægter og udgifter, at pensionselskabet hæver prisen på garantien tilknyttet Tidspension.

Danica Pension har heller ikke ønsket at oplyse, hvor mange kunder der sparer op til alderdommen via Tidspension, eller den samlede formue, som er placeret i produktet. Danica Pension overtog produktet fra SEB Pension i forbindelse med Danicas køb af SEB Pension tilbage i juni 2018.

Den senest tilgængelige årsrapport fra SEB Pension er fra 2017, og den afslører, at kunderne på det tidspunkt havde 18,7 mia. kr. placeret i Tidspension. Tidligere ansatte i SEB Pension, som Finans har været i forbindelse med, vurderer, at mere end halvdelen var tilknyttet en garanti.

Danica Pension tjener dermed i omegnen af 35 til 40 mio. kr. ekstra om året på prisstigningen, hvis formuen placeret i Tidspension er nogenlunde uændret."

Nævnet udtaler:

Klageren har i en årrække haft "Tidspension" med garanti. I Tidspension sker ind- og udbetalinger på forsikredes pensionskonto, mens investeringsafkastet indgår på forsikredes bufferkonto. Der overføres månedligt en vis %-del af bufferkontoens saldo (positiv eller negativ) til pensionskontoen. Garantien indebærer, at den samlede overførsel fra bufferkontoen til pensionskontoen over et kalenderår ikke kan blive negativ, idet et eventuelt samlet negativt overførselsbeløb dækkes af dels selskabet, dels bufferkontoen.

Selskabet har i november 2022 meddelt, at prisen på garantien i Tidspension den 1/1 2023 stiger fra 0,1 % til 0,5 % af indeståendet på pensionskontoen.

Klageren har anført, at der er tale om en urimelig stor prisstigning, og at han ønsker at opnå en rimelig pris for garantien. Han har anført, at selskabet har overtaget produktet Tidspension fra

Ankenævnet for Forsikring

13.

99345

SEB Pension efter en fusion og nu forsøger at presse ham ud af produktet. Prisen har været 0,1 % i hele klagerens aftaleperiode trods finansielle kriser. Garantien er aldrig blevet aktualiseret for klageren, og det kan ikke antages, at garantien har været en belastning for selskabet.

Selskabet har anført, at det fremgår af aftalegrundlaget, at prisen på garantien ikke er garanteret, men kan hæves ved anmeldelse af ny sats til Finanstilsynet. Selskabet har redegjort for den ændrede garantibetaling i forbindelse med anmeldelsen til Finanstilsynet. Prisændringen afspejler de stigende priser for afdækning af tab, som selskabet oplever ved aktualisering af garantiforpligtelsen, og prisjusteringen skyldes, at prisen reelt har været for lav de foregående år henset til de hensættelser, som selskabet har måttet foretage som følge af garantien. Det er ikke relevant at holde prisen for garantien op mod historiske afkast, idet prisen i stedet skal holdes op mod den beregnede risiko for fremtidige negative afkast, som skal afdækkes med finansielle derivater. Garantien på Tidspension er stærk, og prisen på 0,5 % er markedskonform og afbalanceret i forhold til priserne for garantier på andre produkter.

Af dækningsoversigt af 1/4 2019 fremgår det, at "Garantien koster 0,1 procent af Pensionskontoen om året. Prisen kan ændres, hvis vi anmelder en ny sats til Finanstilsynet."

Af brev af november 2022 fra selskabet til klageren fremgår det, at "Fra den 1. januar 2023 hæver vi prisen på din garanti fra 0,1 til 0,5 procent af Pensionskontoen om året. ... Årsagen til prisstigningen er, at vi gerne vil sikre, at der kommer bedre balance mellem vores indtægter og udgifter til de af vores kunder, der har tilkøbt garantien i Tidspension. ... Selvom prisen på din garanti stiger, anbefaler vi fortsat, at du beholder din garanti, da den sikrer din pensionsopsparing og betyder, at du får en minimumsudbetaling, når du går på pension. Hvis du er i tvivl, om du stadig har det rigtige opsparingsprodukt, er du velkommen til at kontakte os. Så kan vi fortælle dig om de andre muligheder, du har."

Nævnet bemærker, at det fremgår af dækningsoversigten, at prisen for garantien kan ændres af selskabet, hvis selskabet anmelder en ny pris til Finanstilsynet. Selskabet har således hjemmel i pensionsaftalen til at hæve prisen på garantien. Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for så

vidt angår, om pensionssekskabernes tekniske grundlag for de udbudte pensionsordninger er rimeligt og betryggende over for kunderne.

Spørgsmålet er herefter, om der i den konkrete situation er tale om en urimelig prisstigning, som i medfør af aftalelovens regler om urimelige aftalevilkår kan tilsidesættes helt eller delvis i forhold til klageren. Klagerens pensionsordning er en privat ordning, og aftalen om en garanti er en individuel aftale mellem klageren og selskabet. Der er derfor tale om en forbrugeraftale. Af aftalelovens § 38 c følger det, at reglerne i aftalelovens § 36 om tilsidesættelse af en aftale helt eller delvist kan finde anvendelse, "såfremt det vil være stridende mod hæderlig forretningsskik og bevirke en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser til skade for forbrugeren at gøre et aftalevilkår gældende".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte eller nedsætte selskabets prisstigning pr. 1/1 2023 konkret over for klageren med henvisning til aftalelovens § 38 c og § 36.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet har redegjort for, at prisstigningen er begrundet i, dels at prisen for garantien skal afspejle de udgifter til risikoafdækning, tab og hensættelser, som selskabet har som følge af garantiforpligtelserne, dels at prisen reelt har været for lav i en årrække. Selskabet har oplyst, at det har redegjort nærmere for den ændrede garantibetaling i forbindelse med anmeldelsen til Finanstilsynet.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren har mulighed for at fravælge garantien og/eller at skifte til et andet pensionsprodukt, hvis han ikke ønsker at fortsætte med at betale for garantien. Det fremgår af sagen, at klagerens bufferkonto var positiv ultimo 2022, og selskabets garantiforpligtelse var derfor ikke aktualiseret over for klageren, før prisstigningerne trådte i kraft den 1/1 2023. Hvis klageren vælger at skifte fra Tidspension til et andet produkt, er der ikke et tab på bufferkontoen, han vil skulle dække ind, men en positiv saldo, som fører til, at han ved et skifte får overført midler fra bufferkontoen til pensionskontoen.

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

99345

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen